

Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

postmottak@hod.dep.no

Deres ref.: 12/3404

Vår ref.: tbj/hiol

Dato: 14.01.2013

Hørings svar - Forslag om endringer i helsepersonelloven – regulering av epikriseutsending og utlevering av taushetsbelagte opplysninger i lærings- og Kvalitetssikringsøyemed

Vi takker for mottatt høring som inneholder forslag om endringer i helsepersonelloven som en ønsker skal bedre situasjonen hvor helsepersonell og personellorganisasjoner kan oppleve at læring og kvalitetssikring vanskeliggjøres på grunn av den snevre adgangen det i dag er til å utlevere opplysninger i henhold til taushetspliktreglene.

Vedrørende forslaget om å flytte dagens regulering av helsetjenestens epikriseutsending fra pasientjournalforskriften og over til helsepersonelloven (jf. høringsnotatets pkt. 3) ser vi ingen lovmessige eller medisinskfaglige betenkeligheter med dette.

Vedrørende forslaget om å åpne for en begrenset adgang til å utlevere taushetsbelagte opplysninger i lærings og kvalitetssikringsøyemed ved at det inntas et ny § 29 c i helsepersonelloven (jf. høringsnotatets pkt. 4), har vi følgende kommentarer:

Forslaget har relevans i forhold til hjemmelsgrunnlaget for *tilbakeføring av egne data til rapporterende virksomheter*. Som kjent, har det vært stilt spørsmål til Kreftregisterets rutiner og mottakers hjemmelsgrunnlag for utlevering av slike data, jf. diskusjonen som ble igangsatt av personvernombudet ved Oslo universitetssykehus HF høsten 2011 med påfølgende korrespondanse mellom Helse- og omsorgsdepartementet, Datatilsynet og Kreftregisteret vedrørende dette, og senest Datatilsynets brev til Kreftregisteret med varsel om vedtak datert 23. oktober 2012. I varselet innvendes at mottaker (altså helseforetakene normalt representert ved klinikkleder eller avdelingsleder) mangler selvstendig

behandlingsgrunnlag for å kunne gis tilgang til opplysningene som søkes utlevert fra Kreftregisteret.

Kreftregisteret har vært opptatt av denne problemstillingen, og har argumentert for at virksomhetenes (helseforetakenes) behov for å kvalitetssikre egne pasientdata er i pasientenes og samfunnets interesse, og at dette er en situasjon som begrunner utlevering av opplysninger på tvers av virksomhetene uten hensyn til taushetsplikt.

Det følger av kreftregisterforskriften § 4-1 første ledd at "Enhver som behandler helseopplysninger i denne forskriften har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13e, samt etter helsepersonelloven". Det innebærer at eventuelle unntak fra taushetsplikten må ha hjemmel begge lover (dvs. både i forvaltningsloven og helsepersonelloven). Vi vurderer kvalitetssikring av egne data for å falle inn under unntaket i forvaltningsloven § 13 b første ledd nr. 1 hvor det heter at "opplysningene kan brukes for å "oppnå det formål de er gitt eller innhentet for, bl.a. kan brukes i forbindelse med ..... oppfølging og kontroll". For de tilfellene hvor helseopplysninger blir tilbakerapportert til helsepersonell *som fra før er kjent med opplysningene*, har Kreftregisteret vurdert at helsepersonelloven § 23 nr. 1 vil gi hjemmel for å gjøre unntak fra taushetsplikten. I andre tilfeller, har helsepersonelloven § 29 b vært aktuelt hjemmelsgrunnlag for dispensasjon fra taushetsplikt til kvalitetssikringsformål.

Kreftregisteret støtter departementets begrunnelse om at det er situasjoner hvor lærings- og kvalitetssikringshensyn taler for en viss adgang til opplysningsutlevering uten hensyn til taushetsplikten. Kreftregisteret mener at tilbakerapportering av egne data til helseforetakene er en slik situasjon som begrunner unntak fra taushetsplikten, men vurderer forslaget til å ha begrenset betydning i denne sammenheng, ettersom mottakergruppen i følge forslaget defineres til å omfatte "annet helsepersonell som tidligere i et konkret behandlingsforløp har ytet helsehjelp til pasienten." Vi ser allikevel at forslaget vil kunne ha en viss betydning i forhold til avklaring av mottakers hjemmelsgrunnlag når det gjelder tilbakerapportering av egne data til personer som *ikke* er kjent med opplysningene fra før. Dvs. at helsepersonelloven § 29 b fortsatt vil være aktuelt hjemmelsgrunnlag i tilbakerapporteringstilfellene ved siden av helsepersonelloven § 23 nr. 1 og ny § 29 c, dvs. at det fortsatt vil være nødvendig å søke om dispensasjon fra taushetsplikten, dersom mottaker verken er kjent med opplysningene fra før eller har ytt helsehjelp til pasienten tidligere.

Med vennlig hilsen

Tom Børge Johannessen

Nestleder registeravdelingen/overlege

Hilde K. Olav

Seniorrådgiver jurist